

28.14.2

113b → (משנה ב/ הרובע והנרבע) 114b (איסור במה לו היתר במה לחבירו)

Note: our משנה (which can be found at the beginning of the chapter; 112a) invokes the prohibition of **אִיסוּר** – **אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ** – the slaughtering an animal on the same day that it's mother (or child, if the mother) is slaughtered; this is a classical case of **מחוסר זמן** – an invalidity that, with the inevitable passage of time alone, will be corrected

1. וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לָהּ לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה' דָּם יִחַשֵׁב לְאִישׁ הֵהוּא דָּם שֶׁפָּן וְנִכְרַת הָאִישׁ הֵהוּא מִקְרָב עֲמוֹ: וְיִקְרָא יז, ד
2. נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא וּמִעֲלָה מַעַל בָּהּ וְכִחַשׁ בְּעֻמִּיתוֹ בְּפִקְדוֹן אוֹ בְּתִשּׁוּמָתָּהּ יָד אוֹ בְּגִזְלָה אוֹ עֲשָׂק אֶת עֲמִיתוֹ: וְיִקְרָא ה, כֹּא
3. לֹא תַעֲשֶׂהוּ כָּלֹל אֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ עֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל הַיֶּשֶׁר בְּעֵינָיו: דְּבָרִים יב, ח
4. לֹא תִיכַל לְזַבֵּחַ אֶת הַפֶּסַח בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יִקְנֹק אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן לָךְ: דְּבָרִים טז, ה

- I קודש פסול before entering the פסולין (בחוץ) exemption for offering: משנה ב'
- a 9 – exempt for offering any of these outside (v. 1) (לפני משכן ה' –)
- i Question: these should also be excluded by virtue of א"מ
- 1 filter: could happen – after he was נרבע ורובע;
 - 2 But: מוקצה ונעבד, which depend on another's intent regarding the animal (worshipping it or designating it for ע"ז), isn't effective, as אין אדם אוסר דבר שאינו שלו
 - (a) Answer: could be קדשים קלים, per ר"ה"ג (on v. 2) – that קדשים קלים belong to owners
 - (b) Therefore: וולד in utero, if you maintain that ולדות קדשים only become sanctified at birth (and it was used as אתנן etc. before birth)
- b בעלי מומין: whether the מום is permanent or temporary – no liability
- i Dissent (ר"ש): if it is temporary – violates a ל"ת (but no כרת)
- c Birds: if he offers תורין that aren't yet of age or בני יונה that are too old – no liability
- i Dissent (ר"ש): underage תורין – violates a ל"ת (but no כרת)
- d מחוסר זמן or אותו ואת בנו: no liability
- i Dissent (ר"ש): either of these violates a ל"ת (but no כרת)
- e ר"ש's reasoning: anything that will become fit with time carries a ל"ת, but no כרת
- i חכמים: if there is no כרת, no ל"ת
- ii Source: ר"ש – v. 3 – (reconstruction:) משה told בני"א that when they come into א"י, they may only bring ישרות (= נדרים) (לא תעשון...) ל"ת – and שילה – and there is a ל"ת relative to מחוסר זמן (במה) גלגל – and חובות – and ונדבות
- 1 Challenge: should be מכות (for bringing a מחוסר זמן in the מדש); why did ר"ז rule that it is ניתק לעשה → no מכות
 - (a) Answer1: that is only according to רבנן; according to ר"ש, there would be מכות
 - (b) Answer2 (רנב"י): גלגל is considered חוץ relative to איסור-שילה (and מכות) is only for חוץ
- iii Alternative source for ר"ש (רבה) v. 4 – ר"ש applies this ל"ת to offering a פסח at יחיד במת during a period of במות
- 1 But not: when there is היתר במות, per שערך – only applies when all of ישראל עם uses "one gate"
 - (a) Clarification: this can't be after חצות (ב"ד) – then he'd be חייב כרת (as a proper בזמנו כרת)
 - (i) Must be: before חצות → בחוץ has ל"ת (only)
 - (ii) Rejection: could be after חצות, but this is at a period of היתר במות
 1. Challenge: the ברייתא stated איסור במות!
 2. Answer: it is a time of איסור במות for it (פסח, which may not be brought at a במה) but not for others
- II Justifying the disagreement in all 3 cases (בנו, אותו ואת בנו, תורין, עוברין, תורין, אותן ואת בנו)
- a If: we only learned מום בעלי מומין, סד"א that רבנן disagree since they are fouled, but they might agree with ר"ש re: תורין
- b And if: we only learned תורין סד"א, תורין ר"ש would agree re: בע"מ, since they were fit once
- c And if: we had those 2, סד"א that אותו ואת בנו, where the "problem" is extrinsic to the animal, רבנן would agree – קמ"ל